

РЕШЕНИЕ

№ 3077

гр. София, 09.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 54 състав,
в публично заседание на 06.04.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **627** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 197 и сл. от АПК.

Образувано е по жалба на А. Т. Ч. с ЕГН [ЕГН] срещу Заповед №113/20.12.2022г. на Началника на Затвора С., с която лишения от свобода е отказан да бъде преместен в затворническо общежитие от открит тип ЗО "К.". С твърдения за незаконосъобразност се иска отмяна на заповедта.

В с.з. жалбоподателя лично и чрез процесуални представители - адв. А. и адв. П. поддържат жалбата.

Ответникът - Началника на Затвора С., чрез процесуален представител инсп. Г., излага твърдения за неоснователност на жалбата.

СГП, уведомени, не изпращат прставител и не вземат становище.

По фактите.

С молба от 05.08.2022г. подадена чрез пълномощник, лишения от свобода Ч., който е бил настанен за изтърпяване на наказанието в затворническо общежитие от закрит тип е изложил твърдения, че са налице формално изискуемите законови предпоставки, поради което и отправя искане да бъде преместен в общежитие от открит тип.

По така формулираното искане е изготвен доклад от 14.12.2022г. от ИСДВР Д., в която са изложени мотиви и направено заключение, че не следва да бъде заменян

режима от строг на общ и молбата му за преместване в затворническо общежитие от открит тип да не бъде уважена.

Със становище изготвено от гл. инсп. НС СДВР е отбелязано, че за постигане в максимална степен целите на наказанието е необходимо корекционно -възпитателното въздействие да продължи в условията на закрит тип.

Със становище изготвено от гл. инсп. Д., ЗН РНОД, за преместване за доизтърпяване на наказанието лишаване от свобода в затворническо общежитие открит тип "К." е изказано отрицателно такова.

Със Заповед №20 от 09.12.2022г. е разпоредено л.св. Ч. да бъде преместен в ЗО "К.".

Със Заповед №113 от 20.12.2022г. е отказано да бъде преместен л.св. Ч. в затворническо общежитие от открит тип ЗО "К.", като са посочени обстоятелства свързани с приложение на чл.64 от ЗИНЗС - наказанието не дава корегиращ ефект; установени дефицити по отношение оценката на риска от рецидив.

С жалба от 16.01.2023г. е оспорена процесната заповед №113 от 20.12.2022г.

По правото.

Жалбата е подадена от лице, имащо правен интерес и в законоустановения срок, поради което е допустима.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна, че оспорването е направено от надлежна страна, чиито законни права и интереси са засегнати от оспорената заповед. Същата представлява индивидуален административен акт по смисъла на [чл. 21, ал. 1 от АПК](#), тъй като съдържа изрично волеизявление на административен орган, с което се засягат непосредствено права, свободи и законни интереси на неговия адресат.

Оспореният акт е издаден в писмена форма, съобразно [чл. 59, ал. 2 от АПК](#), като съдържа наименование на органа, който го издава, наименование на акта, адресат на акта, който е ясно и точно идентифициран, съдържа разпоредителна част, с която се определят правата на адресата на акта, пред кой орган и в какъв срок актът може да се обжалва, както и дата на издаване и подпис на лицето, издало акта, с означаване на длъжността му. В съответствие с [чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК](#) са ясно посочени всички фактически и правни основания за издаване на акта. С оглед горното, оспорената заповед е издадена в изискуемата от закона форма.

Предвид посочените, следва да се приеме, че заповедта е издадена в изискуемата се писмена форма, от административен орган в кръга на неговата компетентност, очертана от разпоредбата на [чл. 64, ал. 2 от ЗИНЗС](#), което я прави валиден административен акт.

Съгласно [чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС](#) лишеният от свобода, който е изтърпял най-малко една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното наказание в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип, може да бъде преместван по инициатива на началника на затвора или по негова молба за доизтърпяване на наказанието в затворническо общежитие от открит тип, ако лишеният от свобода има добро поведение. Фактът на преместването обаче е поставен в преценката на Началника на затвора и то едва след получаване на становища, изготвени от ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа, на заместник-началника по

режимно-охранителната дейност и на началника на съответното затворническо общежитие относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието.

Видно от съдържанието на разпоредбата на чл. 64, ал. 1 от ЗИНЗС, законът дава право на ответника да извърши преценка по целесъобразност на възможността за настаняване в затворническо общежитие от открит тип, като преценката кое поведение представлява достатъчна и основателна предпоставка за облекчаване на режима, е предоставена на административния орган, който действа при условията на оперативна самостоятелност, съобразно формираното у него вътрешно убеждение. Съдебният контрол в настоящия случай се свежда само до това, дали на административния орган действително е предоставено правото да извършва преценка по целесъобразност и дали е спазил процедурата при издаване на административния акт - /в този смисъл трайната практика на ВАС на РБ по тълкуване и прилагане на закона Решение No 4199 от 11.04.2016 г. на ВАС по адм. д. No 10460/2015 г., Решение No 7995 от 10.06.2013 г. на ВАС по адм. д. No 3391/2013 г./.

Видно от начина по който законодателя е очертал процедурата по чл.64, ал.1 ЗИНЗС, на органа е предоставена оперативна самостоятелност за преценка по целесъобразност, която е била осъществена законосъобразно, при спазена процедура - преди да се произнесе с оспорената заповед, органа е изискал становище от ИСДВР Д., в което са изложени мотиви и направено заключение, че не следва да бъде заменен режима от строг на общ и молбата му за преместване в затворническо общежитие от открит тип да не бъде уважена; становище изготвено от гл. инсп. НС СДВР в което е отбелязано, че за постигане в максимална степен целите на наказанието е необходимо корекционно -възпитателното въздействие да продължи в условията на закрит тип и становище изготвено от гл. инсп. Д., ЗН РНОД, за преместване за доизтърпяване на наказанието лишаване от свобода в затворническо общежитие открит тип "К." в е изказано отрицателно такова. Изразеното от тях отрицателно становище, базирано на съществуващия висок риск от рецидив е възприето от административния орган, вследствие на което той е решил, че не следва да извърши исканото настаняване на лишения от свобода в З..

С преценка за целесъобразност на отказа и наличие на основания за промяна на затворническото общежитие, в това число и поради влошено здравословно състояние на оспорващия, съдът не разполага.

По направеното за пръв път с жалбата срещу акта, искане за отмяна на заповедта в частта съдържаща отказ за промяна на режима на търпене на наказанието, съдът констатира, че такова искане не е било заявявано с първоначалната молба от оспорващия, респективно не е било предмет на разглеждане от административния орган, поради което и не може да бъде предмет на разглеждане от съда за пръв път в настоящото производство, а следва да бъде самостоятелно заявено, респективно подлежи на отделен съдебен контрол. Съображенията на съда за това са следните.

Принципното разбиране на настоящия съдебен състав е, че чл.64 ЗИНЗС, по който ред е произнесена оспорената в настоящото производство Заповед №113/20.12.2022г. на Началника на Затвора С. и чл.66 ЗИНЗС, в рамките на който може да се инициира производство по промяна на режима на изтърпяване на наказанието, регламентират два различни процесуални реда.

Съгласно чл. 66 ЗИНЗС първоначалният режим може да бъде заменен със

следващия по-лек от началника на затвора след изтърпяване, включително със зачитане на работните дни, на една четвърт, но не по-малко от 6 месеца от наложеното или намаленото с помилване наказание, ако лишеният от свобода има добро поведение и покаже, че се поправя. Началникът на затвора се произнася с мотивирана заповед след вземане на становището на ръководителя на направлението за социална дейност и възпитателна работа, на заместник-началника по режимно-охранителната дейност или на началника на съответното затворническо общежитие относно поведението на осъдения по време на изтърпяване на наказанието. Екземпляр от заповедта се връчва на осъдения срещу подпис и се изпраща на прокурора, осъществяващ надзор върху изпълнението на наказанието. Заповедта подлежи на оспорване с протест по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от връчването ѝ пред административния съд по местоизпълнение на наказанието. Видно от уредбата на производството по замяна на режима в местата за лишаване от свобода, регламентирани след изменението на ЗИНЗС, административното производство приключва с издаване на индивидуален административен акт - този по чл. 66, ал. 2 ЗИНЗС.

Законодателят не е предвидил по чие искане може да се замени режимът, но очевидно е, че правният интерес за това принадлежи преимуществено на лишения от свобода. В тази насока е и съдебната практика на ВАС, в която изрично се посочва, че макар съгласно законовата уредба да е предвидено единствено за прокурора да оспори незаконосъобразността на заповедта по чл. 66, ал. 2 ЗИНЗС, без да се признава изрично подобно право в полза на лишения от свобода, съгласно общата клауза за обжалваемост на административните актове по чл. 120, ал. 2 КРБ, с право на оспорване разполагат и лишените от свобода. Те биха били лишени от правото на обжалване, само при изрична законова забрана и при спазване на условията, посочени в тълкувателното КД № 14/2014 г. на КС / пропорционалност и зачитане на основни права/. В горния смисъл е Определение № 9232 от 12.07.2017 г. на ВАС по адм. д. № 5257/2017 г., както и Определение от 10.12.2018 г. на ВАС по адм. д. № 13810/2018 г.

Само за пълнота на мотивите на съда в тази част следва да се отбележи и факта, че с измененията на ЗИНЗС, публикувани в ДВ, бр. 105 от 2020 г., беше предвидено: „Разпоредбите на глава десета от Административнопроцесуалния кодекс се прилагат и в случаите, когато не е предвидено изрично в този закон обжалване на индивидуални административни актове на органите по изпълнение на наказанията.“, като по този начин се въведе обща клауза за обжалваемост на административните актове в производствата по ЗИНЗС.

Поради изложеното, настоящия съдебен състав намира за неоснователни твърденията на ответника изложени с отговора на жалбата, поддържани в проведеното по делото с.з. и в писменната защита, за недопустимост на такова искане.

Административния орган дължи произнасяне по тях, когато и ако бъде сезиран по реда на чл.66 ЗИНЗС от лишеното от свобода лице, с нарочно за това искане, независимо от произнасянето по чл. 64 ЗИНЗС в настоящото производство.

С оглед гореизложеното настоящият състав счита, че оспорената заповед е законосъобразна, поради което жалбата против нея следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

С тези мотиви, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. Т. Ч. с ЕГН [ЕГН] срещу Заповед №113/20.12.2022г. на Началника на Затвора С., с която лишения от свобода е отказан да бъде преместен в затворническо общежитие от открит тип ЗО “К.”.

Решението е окончателно.

СЪДИЯ: